

henimod det store Jordspørgsmaals Løsning, men det er dog et Skridt i den rigtige Retning, hvis Forslaget kan blive vedtaget i den Skikkelse, i hvilken Folketinget har vedtaget det. I Folketinget har alle Partier været enige om, at denne Sag bør fremmes, og jeg tror ogsaa, at man har været enig om indenfor alle Partier, at der derved vilde opnaas en bedre Anvendelse af den Jord, der her er Tale om. Dermed er naturligvis ikke sagt, at en Præstegaard ikke i det enkelte Tilfælde kan blive drevet godt og forsvarligt, men det, man særlig tænker paa, er det uheldige i, at en Præst samtidig med, at han har sit vigtige Hverv at varetage, skal være større Landbruger. Man vilde vistnok finde det ganske forkasteligt, hvis en Præst samtidig med sit Arbejde havde en større Købmandsforretning at drive, og det Hverv kunde han lige saa godt varetage, som han kan have et større Landbrug. Jeg tror, at alle vil indrømme det uheldige i, at en Præst har et større Landbrug, og Præsterne selv indrømmer det. Det er rigtigt, hvad den højtærede Minister sagde, at de allerfleste Præster søger snarest muligt at faa deres Præstegaarde bortforpagtet. Vi mener fra vor Side, at den Jord kunde anvendes noget bedre, og for mit Vedkommende vil jeg gerne takke den højtærede Minister for, at dette Lovforslag er kommet frem til Drøftelse her i Rigsdagen, og jeg haaber, at disse Forhandlinger vil føre til et Resultat.

Jeg er en Tilhænger af, at Staten støtter Oprettelsen af disse mindre Landbrug. Men naar Staten skal støtte i den Retning, maa Støtten gives saaledes, at den virkelig hjælper noget. Den Støtte, som Staten her skal yde, bør ydes i saa fuldt Maal, at alle virkelig dygtige og sparsommelige Arbejdere ved de Midler, de kan sammenspare ved deres Arbejde, kan faa et eget Hjem. Det tager Forslaget ogsaa Sigte paa. Derimod gør de Forslag, som de andre Partier har stillet i den Retning, det ikke saa let for Arbejderne at faa et saadant selvstændigt Landbrug. Hvis en Landbruger faar Udbyttet af sit eget og sin Families Arbejde til Fremme af Familielivet, vækkes der samtidig en Selvstændighedsfølelse, der er god saavel for den enkelte som for hele Samfundet. Der skabes Betingelser for, at der kan oprettes saadanne selvstændige Hjem paa Landet; og jo mere dette er Tilfældet, desto mere vil det betyde for, at Strømmen fra Landet til Byerne kan formindskes, og jeg tror, at alle er enige om, at den Strøm har gaaet alt for stærkt

navnlig nu under Krigsperioden, hvor man ligefrem har tvunget hele Fødselsoverskuddet til at vandre fra Landet ind til Byerne i Kraft af, at der paa Landet ikke bygges nævneværdigt, og i Byerne bygger man kun til de husvilde, hvad der selvfølgelig er rigtigt, men det virker alt sammen til at tvinge Fødselsoverskuddet ind til Byerne. Derved opstaar der Forhold, som i det lange Løb ikke kan fortsættes, og derfor vilde jeg gerne, at man fra alle Sider vilde bestræbe sig for, at Jordspørgsmaalet maa blive løst paa en saadan Maade, at alle, der har Lyst og Evne, kan faa Lejlighed til at faa et selvstændigt Brug paa Landet, og at de, der bor ved Byerne, kan faa deres eget Hjem med en lille Have, saaledes som det i sin Tid paa Rigsdagen blev foreslaaet gennemført for Landarbejdernes Vedkommende. Jeg vil gerne understrege igen, at det gælder om at fastsætte Størrelsen af disse Husmandsbrug saaledes, at der bliver Virkefelt for en Familie, at Jordlodden bliver saa stor, at en Familie kan ernære sig paa den. De Statshusmandsbrug, vi i Tidernes Løb har faaet oprettet, viser tydeligt, at man bør gaa i den Retning. De Lodder, Statshusmændene har kunnet faa, har været alt for smaa, og derved vil der komme til at opstaa en U selvstændighed for dem, der har disse Brug. De skal for det første have Brugene saa store, at de selv kan have Drivkraft, ellers kommer de til at staa i Afhængighedsforhold overfor dem, de arbejder for, og derved svækkes ganske naturligt Selvstændighedsfølelsen. Det glæder mig derfor, at man fra alle Partier stærkt understreger, at det skal være selvstændige Brug, og man kan kun glæde sig ved, at det, vi fra Husmændenes Side i sin Tid foreslog, at det skulde være selvstændige Brug, endelig har vundet Forstaaelse indenfor Rigsdagens Medlemmer.

Lovforslaget, som er vedtaget af Flerpartiet i Folketinget, er efter min Mening tiltalende, og jeg skal derfor ikke komme ind paa Enkelthederne, det vilde vist trætte det høje Tings Medlemmer alt for stærkt, hvis jeg kom ind paa en indgaaende Omtale af Enkelthederne. Der er dog et Par enkelte Forhold, jeg gerne vil omtale, og de angaar særlig Besiddelsesformen. Dette Lovforslag hænger jo i mangt og meget sammen med det Lovforslag, vi i sin Tid drøftede her i Tinget om Bortsalg af Jord i offentligt Eje, og der fremkom den Gang ligesom nu stærke Betæneligheder ved at gaa med til de periodiske Omvurderinger. Jeg forstaar ikke, at denne